

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno ..... Din 25.—
pololetno ..... Din 12.50
četrtletno ..... Din 7.—
posamezna številka ..... Din 1.—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

malí oglasi do 9 petít vrst ..... a Din 1.—
večji inserati od 10 petít vrst naprej ..... a Din 2.—
notice, izjave, poslano, reklame petít vrsta ..... a Din 3.—

Uredništvo in upravníštvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Proglas zemljoradnikov.

Bratje kmetovalci! Prihod poslancev Hrvatske seljačke stranke je temeljito izpremenil splošen položaj. Radikalna vlada, ki je imela v okrnjenem parlamentu z Džemijetom (Turki) in Nemci večino, se je znašla naenkrat v manjšini. Po parlamentarnem redu bi morala sedaj takoj odstopiti svoje mesto večini.

Toda radikalna vlada se ni hotela odreči vlade. Pljunila je na svoje stare, že zdavnaj pozabljene tradicije, in vpričo vsega parlamenta, vsega naroda je poizkušala, da se samovoljno, čeprav v manjšini, vzdrži na vladi, magari tudi le začasno, na vsak način pa do tedaj, dokler se ne izvršijo veliki državni trgovski posli, kakor vojne nabave, prodaja Ljubije, odstop Belja, odkup južnih železnic, odkup orijentalnih železnic, ukinjenje ostanka sekvestrov, prodaja zemlje tujim veleposestnikom itd.

Zapuščena od Nemcev in od večine Džemijeta, si je našla na eni strani nadomestilo v gospodu Svetozaru Pribičeviću in njegovi grupi, na drugi strani pa je preperečila za trenutek hrvatskim poslancem, da se udeležijo parlamentarnega dela, četudi jim za to daje pravo zakon, za katerega so glasovali tudi radikali.

Gospod Pribičeviću so radikali dali štiri ministrstva in dva državna podtajništva. Za to ceno je gospod Pribičević pristal, da razdvoji demokratsko stranko in da se popolnoma istoveti z radikali in njihovim režimom ter je s tem blagoslovil ne samo dosedanje korupcije, temveč tudi bodočo. Ali petnajst demokratskih dezertirjev ni moglo rešiti večine radikalni manjšini. Zato je bilo treba še naprej kršiti ustavo in zakon, zato je bilo treba še naprej onemogočiti izvoljenim poslancem vstop v Narodno skupščino, da tu, kjer je njihovo mesto, vrše svojo poslansko dolžnost! — Vse to pa se je vršilo v nadi, da se med tem Pašiću posreči, kupiti še kje kakega poslanca iz opozicije in skrupucati večino.

S čim opraviči gospod Pašić to nasilje proti ustavi in proti parlamentarni ureditvi naše zemlje? On, kateri je prvi poteptal ustavo in zakone, pravi, da nastopa v obrambo ustave in zakona. Teptanje ustave in zakona si drzne nazivati kot njihovo obrambo. On, ki je te dni z vrhovnega mesta državne uprave, zadal najtežji udarec narodnemu edinstvu, si upa reči, da nastopa v obrambo narodnega edinstva! Oviranje narodnih poslancev Hrvatov, da vršijo svojo poslansko dolžnost v narodni skupščini, si on drzne nazivati obrambo narodnega edinstva! On, kateri je s strahovišnim režimom nesramne korupcije z vrhovnega mesta državne uprave ubil tudi javno in privatno moralo v tej zemlji, pravi, da nastopa v obrambo notranjega urejanja zemlje. Robijaški režim Laze Markovića si drzne nazivati notranje urejanje zemlje! Tako debelo v tej zemlji niti Turki niso lagali.

Bratje zemljoradniki! V smrtnem strahu, da ne izgube v najneugodnejšem trenutku moči, gre gospod Nikola Pašić še dalje. Odkrito pozivlja narod na upor proti bratom Hrvatom in Slovencem. On naslavlja svoj poziv svojim meščanskim mamelukom, da mu pomagajo pri njegovem zločinskem delu, da s konferencami, shodi, zborovanji in sestanki ter javno agitacijo kličejo narod na upor proti Hrvatom in Slovencem, da ga

nalažejo in omamijo, kakor on laže in mamí, da govore narodu, da je zemlja prišla v nevarnost, zato ker so prišli hrvatski poslanci v Narodno skupščino, kjer je njihovo mesto in za kamor jih je narod tudi volil! Ako je zemlja prišla v nevarnost zato, ker so prišli ti poslanci v Beograd, zakaj jih policija gospoda Pašića ne aretira in preda sodišču? Ako je bila njihova agitacija med narodom nevarna za državo, zakaj je ni radikalna vlada z zakonom prepovedala in zakaj jih ni razpodila, kakor je storila s komunisti? Vidite bratje, da niti sam gospod Pašić ne veruje v ono, kar govori, a! potrebno je, da Vi to verjamete, ker so mu potrebni Vaši glasovi, kajti brez Vaših glasov mora on, čeprav nerad, vendar-le z vlade. Zato dela ta upor, zato kriči, da je zemlja v nevarnosti.

Da, bratje zemljoradniki, v nevarnosti je lepa naša kmetijska zemlja, v opasnosti so Vaše osebne imovinske svoboščine in pravice, v nevarnosti je cel naš delavni narod v mestih in vaseh, v opasnosti je celo naše narodno edinstvo. Toda pred kom, bratje? Pred Nikolom Pašićem, čuvarem in zaščitnikom najkoruptnejšega režima, kar ga je kedaj kaka zemlja videla in pred njegovimi mameluk, kateri so našo lepo zajedniško državo pretvorili v izključno privatno podjetje radikalnih velikašev, rentabilno za njih, pogubonosno za nas.

Z ministrskih stolic, z visokih mest, s poslanskih klopi je radikalsko-turška vlada odpravo uvedla tatvino državne imovine, plenitev naroda, uvedla je nezakonitost in do sedaj nepoznano nasilje, a v narodu strašno plemensko mržnjo in sovraštvo.

Zemljoradniška stranka je prva v Narodni skupščini vstala proti zločinskemu režimu Nikole Pašića in njegovih drugov. Ona je prva dvignila svoj glas in zahtevala, da se radikalni mameluk in državni roparji spravijo z državnih in narodnih ramen, da naj bo zakon enak za vse, da se država posveti napredku, da se narod pomiri in da se učvrsti narodno in državno edinstvo. To potrebo so začele uvidevati tudi ostale stranke, odločile so se od Pašića, ter tudi one ustale zoper njega. Tako je Pašić ostal v manjšini in zaradi opasnosti, da gre z vlade, je izmislil opasnost za državo.

Ne verujte mu, bratje! Stisnite bratsko roko hrvatskemu in slovenskemu zemljoradniku, ujedinite se v eno veliko zemljoradniško stranko in rešujte državo od pooblaščenih državnih zločincev. Narodnega edinstva ne bo sprovedel Pašić in Pribičević, samo Vaše edinstvo, zemljoradniki, znači v resnici neomahljivo narodno edinstvo. Ne pojdite ne levo, ne desno, ne iščite rešitve v drugih strankah. Iščite rešitev samo v eni veliki in močni zemljoradniški stranki, kakor so jo iskali in našli Čehi, kakor so jo našli svoj čas Bolgari, kakor so jo iskali in našli Poljaki in kakor jo bodo skoro našli naši najmočnejši bratje Rusi. Tu, v resnici in samo tu leži spas zemljoradnikov. Tu, v resnici in samo tu leži spas naše kmetijske države od Triglava do Kajmakčalana.

Doli z državnimi roparji Pašićem in Pribičevićem! Živel Savez zemljoradnikov!

Slede podpisi vseh zemljoradniških poslancev in članov Glavnega odbora Saveza zemljoradnikov.

Ujedinjenje zemljoradnikov — rešitev države.

Kmeti! Ne prosí nčesar več — niti Pašića, niti Pribičevića, niti koga drugega! Ne pošiljaj nikomur več kakih resolucij, ker si jih do sedaj že itak preveč pošiljal, a nisi dočkal ničesar dobrega! Združi se v čvrsto vez z ostalimi kmetijskimi brati iz drugih krajev te države, da tako zamoreš čimprej dobiti sam v roke oblast in kadar imaš enkrat oblast, tedaj boš sam pravično sprovedel ne samo agrarne reforme, marveč vse ostale reforme v korist kmetijstva!

Dne 30. marca t. l. so sklicali bivši in sedanji uradniki agrarne direkcije v Zagrebu skupščino z namenom, da organizirajo kmetijski narod proti izigravanju agrarne reforme. V kolikor nam je poznano, je bila ta skupščina naročena od Pribičevića, ki v svojem onemoglem položaju išče zaslombe pri raznih strankah in pri tem seveda ne prezre celo one stranke, od katere mu preti največja nevarnost, da ga vrže z vlade. Dobro poznavajoč metode in trike Pašić-Pribičevićeve, je bilo takoj jasno, da gre tu, kakor navadno, le za pridobitev potrebnih glasov, zakar se je seveda treba poslužiti sredstev, ki bi utegnili ljudstvo preslepiti in ga omajati v njegovem prepričanju. Znana stvar Pribičevićevega vladanja je, da se v dosego svojih ciljev najraje poslužuje policije in tako je storil tudi ob priliki te skupščine. Ko je namreč hotel spregovoriti v obrambo seljačkega pokreta na Hrvatskem Franjo Mežnarič, so mu to zabranili poklicani policaji.

Mi vsi vemo, četudi Mežnarič ni mogel priti do besede, da je z vlado Pašić-Pribičevićevo postalo vprašanje ujedinjenja vseh zemljoradnikov v državi aktualnejše nego kedaj poprej, postalo je naravnost rešitvenega pomena za celo državo. Mi dobro vemo, da gospod Pribičević ni nikdar štedil z denarjem, kadar je bilo treba plačati njegove agitatorje, katerim je za njihovo delo vselej primaknil še kaj povrh. Da pa za državo, a predvsem za kmetijski narod ni storil nikdar kaj takega, zakar bi mu mogli biti hvaležni, je tudi znana stvar. Pašić-Pribičevićeve vlada je sicer pozivila namen, da osnuje takozvano zem-

Lepi janičar.

Roman.

Spisal Rado Murnik.

13.

Lovec jo samo zakolje. Mesar! In pomislimo: petdeset do šestdeset psov, prav toliko konj, okoli trideset konjskih hlapcev, bogve koliko lovcev in lovskih hlapcev — vsa ta vojska se peha marsikaterikrat celih šest do osem ur, da ustavi enega samega izbranega jelena! Pa kaj še to! Včasí se že napol mrtvi jelen vendar še obrne proti psom. Gospodar se ne upa bližati nevarnemu rogovju, ne upa se poriniti jelenu noža v srce. Od zadaj — zavratno — se priplazi hlapec in prereže ubogi, malone do mrtvega upehani živali kite nad zadnjima kolenoma. Ali ni to podlo? In zdaj se ožunači gospodar lova in zabode docela onemoglega, ugnanega jelena, mesar! Kaj mesar — živoder, živoder! Ali je to viteško? O — in vsi mu čestitajo, trobijo in kriče navdušeno. Sramota! Neumnost!

»Kaj takega se dogaja le redkokdaj,« oporeka vitez Ahac.

»Jako mnogokrat!«

»Gospodična plemenita Frauensteinerjeva je huda protivnica lova.«

»Takega lova pač. Usmiljen bodi človek do živali, tudi lovec! Ne muči naj divjačine! Dostojno, pošteno se bojuj z njo, sicer ni prav čisto nič boljši od konjača!«

»Gospodična Salda menda tudi ne more gledati, kadar koljejo piščanca,« jo zbada vitez Doljanski. »Obrá ga pa se le rada. Kajnda, haha, haha!«

Vsi v bližini se na glas zasmeejo zabavljivo lova. Vitezu Ahacu žari obraz od veselja.

Salda pa ga pogleda zaničljivo in de: »Gospod vitez, uplenila sem s sulico in samostrelom več jelenov in srnjakov nego vi. Ali sama, sama! In ne napol mrtvih, upehanih živali!«

Veseli vitez jo hoče pravkar vprašati, zakaj se je udeležila sokolovanja, ko prijedarijo skozi vas. Pri vseh vratih in oknih gledajo možje in žene z otroki v naročju, žugajo s pestmi in vpijejo, kar jim utrpe grla: »Le dajte ju, le dajte ju! Obesite oba cigana! Goljufa! Tatova! Požigalca! Tolovaja! Na vesala obadva!«

Čirikli jih meri s prezirljivimi pogledi, Sonakaj gleda venomer v tla.

Gospoda požene konje in kmalu dospe pod jaguede pred gradom. Vratar Mate Hudak zatrobi in hiti odpirat. Dvanajst grajskih kopjenikov se postavi v dveh vrstah na vzdigni most nad rovom. Na dvorišču razhajajo jezdecí konje in jih oddajo hlapcem. Le Salda ostane v sedlu in dirja proti vratom pod balkonom...

V kotu blizu velikih grajskih vrat stoji steber, debel, močan, obit z jeklenimi pločami; na gorenjem koncu je pribita železna spona.

Tjakaj tirajo hlapci oba cigana. Ko zagleda Sonakaj strašni kol, zatrepeta po vsem životu... Tudi ciganko obhaja smrtna groza in ji široma odpira oči, osolzele, polne strahu. Vprašujoče zro gospoda in sluge na grofa Blagaja.

»Marko, bič!«

Veliki, plečati Matkovičev Marko priteče z dvojermenskim bičem, prepletenim z jeklenima strunama. Ko uzre ciganko, se zgane in si želi, da bi bil omostran devete gore. Kar skeli ga roka od biča.

»Vklenite fanta!«

Hlapci prerežejo mlademu ciganu vezi na rokav, mu strgajo luknjasto suknjo raz život in mu vklenejo roke v visoko spono, tako da komaj stoji na prstih.

»Pustite ga!«, obupno zavriskne ciganka, se zgrudi in poljubuje tla pred grofom. »On je nedolžen. Kriva sem jaz! Jaz sem zabodla srno. Jestí nisimo imeli ničesar. Usmilí se, grof presveti, usliší prošnjo revne matere, knez presveti, in Bog ti daj srečo in zdravje in slaven bodi tvoj rod vekomaj! Pusti mojega sina, kaznuj mene!«

»Ti prideš druga na vrsto. Marko!«

Marko pristopi, popravlja nekaj na biču...

»Bičaj!«

Zažvižga po zraku, pade po golem dečkovem truplu. Sonakaj stisne zobe, prestrašeno gleda nazaj, iskaje pomoči, rešitve. Ali nobenega glasu ni iz njegovih ust; zatajuje se zaradi matere.

»Bičaj ti, Jure! Močnejše!«

Marko odstopi naglo in da bič mlajšemu tovarišu. Jure si zavija rokave, se razkorači in jame udrihati. Bolestno stoka in ječi Sonakaj. Po nežnih plečih mu vzkočijo krvave podplutbe, temnordeče kaplje polze po hrbtu in lijo na beli pesek.

»Bičati ju bo dal do smrti,« pravi nekdo med gledalci.

»Nehaj!« hrope ciganka. »O mro čoro čavoro! (O moj ubogi otrok!) O mro devla! (O moj Bog!) O mro devla!«

Oči ji plamte v divjem ognju, obraz ji gori v onemogli jezi, glava buta ob kamenje, pene ji bele ob ustih. Pekel v očeh, pekel v srcu, škriplje z zobmi in preklinja v ciganski rod, grad in prijatelje grofa Blagaja.

»Stoj, Majnardi!« zakliče zdajci stari grof Felician in hiti z Milo, Aljano in Saldo proti gruči. »Prizanesi jima!«

»Lepo prosim, ne ga več!« zazvení, zadržiti detinji glas komtese Aljane, ki proseče povzdiga obe roki proti grofu Majnardu. Čisto drugačen, čisto tuj, tako strašen se ji zdi njen oče.

Kakor tigrica svoj plen, gleda ciganka hčerko grofa Blagaja. Aljana se ustraši teh divje plamtečih oči, se privije k materi in se spusti v jok.

»Odklenite ga!« veli grof Majnard z jezno nagubanim obrazom. »Ali zapomnita si dobro: drugič ne bo nobene milosti. Poberita se!«

Odklenejo mu spono in oproste tudi mater. Oslabél od strahu, od naporne stoji na prstih in od neusmiljenih udarov, omahuje in se opoteka deček tako, da ga mora podpirati mati. Poljubi ga, boža in tolaži. Ogrne mu suknjo in mu mane premrle, otekale roke.

»Tako sem truden, mati!« toži Sonakaj. »In vrti se mi v glavi... Vode, mati, vode!«

»Le potrpi, da prideva do gozda, ljubček moj! Tam je vir; tam so zdravilne zeli; tam ti ohladim rane. Le kar proč, proč!«

Vsi gledajo tiho za njima. Nenadoma se obrne ciganka in njene divje oči se srečajo za trenutek s Saldinimi, ko krikné hripavo: »Me avaha!«

Salda zadržita komaj vidno in skrije obraz za svojo pahljačo. Le ona razume cigankine besede: »Mi pridemo!« Opaja in omamlja jo besno, blazno veselje...

»Maščevalnost bo vnela ciganko boljše kakor moji cekini,« se raduje natihoma. »Ha — grof Majnard, ti sam mi pomagaš ob izvršitvi moje nakane!«

Še enkrat se obrne Čirikli in zavpije, da se preteče razlega pod obokanim izhodom: »Me avaha!«

(Dalje prihodnjik.)

ljoradniško banko, ono banko proti kateri se bori opozicija na čelu z zemljoradniško stranko in HRSS. Po vsej sili hočejo iztisniti iz naroda zahtevo o ustavitvi te banke in se v ta namen poslužujejo agrarne reforme, samo da bi mogli pozneje reči, da so kmetije sami zahtevali ustanovitve banke. Kaj bi seveda pomenila ta banka za kmeta, o tem smo si hitro na jasnem, kakor hitro imata svoje prste vmes Pašič in Pribičević, ki hočeta streljati opozicijo v hrbet.

Da se onemogoči obstanek in vlada sedanega kabineta, je brezpogojno potreben enoten nastop vseh kmetov v državi. Z združitvijo vsega kmetijskega stanu v državi se ne bi dosegla samo tri-

Ivan Mrmolja:

Vstajenje.

Kristus je vstal — v resnici, vstal je. Tako se pozdravljajo naši pravoslavni bratje na Veliko noč. Tudi mi se pozdravljamo in si medseboj želimo vse se velikonocne praznike, spominjajoč se velikega praznika vesoljnega krščanskega sveta.

Ko praznično veličastno vstajenje Kristusovo, se pa tudi spominjamo, da stojimo pod svojo Kalvarijo trpljenja. Naše vstajenje še ni prišlo, naš pasijon še ni končan.

Parizeji so prežali na Kristusove nauke in jih proglasili za brezverske, škodljive. To pa zato, ker bi jim razširjenje teh nauk vzelo oblast in jo dalo revnim in tlačnim. Na isti način pregajajo danes vladajoča gospoda naše prekratne nauke, ki bi ji vzeli oblast in jo dali tlačnim in izkoriščanim. Gospoda dobro ve, kam vodi naše delo, zato vzklika: križaj ga, križaj ga!

Mi pa se moramo pripravljati na naše vstajenje. Popreje pa moramo piti kelih trpljenja, kajti brez tega ni vstajenja. Kristus je šel prostovoljno na Kalvarijo po zmago svojega božanskega nauka. Prav tako se mi ne smemo strahiti trpljenja za zmago resilne ideje našega vstajenja. Poglejmo okrog sebe, pa bomo videli, da je boj za osamosvojitve kmetijskega stanu po vsem svetu. Ruski in bolgarski kmet sta prišla vrh svoje Kalvarije in čakata le še skupnega vstajenja.

Kakor ni mogel Kristusov nauk prodreti takoj, tako ne more tudi naša ideja in naš program ustvariti čez noč nebes na zemlji.

Naš pokret predstavlja eno največjih evolucij v novejši zgodovini človeštva. Gre se za to, da bo vladalo ljudstvo od spodaj navzgor, za odpravo tlačanstva

četrtinska večina kmetijskega naroda v skupščini, marveč tudi nepremagljiva trdnava proti narod izkoriščujoči vladni kliski.

Zaraditga je treba z vso silo pospeševati čimprejšnjo združitev Srbske zemljoradniške stranke s Hrvatsko republikansko seljaško stranko in našo Slovensko samostojno kmetijsko stranko. Pokažimo, da je strah, ki gre že danes Pašič-Pribičevići vladni po kosteh popolnoma upravičen in ta strah se bo skoraj spremenil v smirno mrzlico, ko bo sedanja manjšinska vlada morala zapustiti ministrske stolce in se prilagoditi poštemu, pravičnemu in nekoruptnemu delu!

omadeževane (§ 10, vrsta 10), katerim naj bi se zaupalo, da bi bile sposobne dolžnost prevzeti in družbene namene pospeševati (§ 6, 1). To so temeljni pogoji za pravo članstvo. Če so odklonili sodelovanje podružnice, ji odrekli prispevek 5 D za osebo, hočejo taki ljudje v korist podružnice delati? Ki izstopajo in pristopajo, ker tri leta niso mogli vsega ovrniti? Ali ste se zanimali za delovanje podružnice, ko smo celo trikrat naprosili g. inž. R. Laha, tajnika družbe, da je prišel na Ježico? Nas je bilo za Vas sram praznih klopi.

Če je poročevalec iz Ježice, ki očita odboru podružnice — te in še druge sleparije — pošteni, naj ne zlorablja poslanske imunite. »Slovenčevga« odgovornega urednika, in naj nam pove odkrito svoje ime, da mu damo pred sodnijo priložnost o »sleparijah« odbornikov« govoriti.

Odbor kmetijske podružnice na Ježici.

Dr. Žerjavu in dr. Kramarju.

Vajno glasilo »Jutro« je objavilo v soboto 5. marca med političnimi beležkami ostuden napad na mojo osebo. Kakor razumem težaven položaj, v katerega ste zašli in potrebo krepkih besed, je v tisti notici skrito lopovski sumničarje, ki ga ne morem razumeti, a ne potrpeti. Zato Vaju v interesu vaje čistosti pozivam, da jasno in konkretno objavi pod svojim podpisom, kaj ima moja oseba skupnega z Jamnikovi kompanjoni in Legvartovi grobovi.

Ivan Pucelj, nar. poslanec.

Pokrajinske vesti.

(Občni zbori.) Občni zbor krajevnih organizacij SKS pri St. Joštu nad Vrhnikom se vrši v nedeljo dne 13. aprila pri tov. Grbcu. Dolžnost vseh tovarišev je, da se občnega zbora udeležijo polnoštevilno.

(Odpust celega letnika 1899.) Na svojačasno vprašanje in večkratno intervencijo poslance tov. Pucelja glede odpusta vajakov letnika 1899 je vojni minister izdal naredbo, da se 15. aprila ves letnik 1899 odpusti domov.

(Sramoten poraz »samostojnih demokratov« v St. Jurju ob J. Z.) Po dvletnem spanju so se okorajžili naši trje demokrati in pozvali svoj generalštab, da odredi javni ljudski shod v St. Jurju. Plakati na vseh hišah in brzojav, drogah so oznanjali, da bo v nedeljo 6. javen shod slavne JDS. Za to predstavo je bilo takoj veliko zanimanje. Na shod poslani govornik, predstojnik sodne pisarne g. Zorko, je bil v grozni zadregi, ker je videl, da razen treh mandeljev ni imel nobenega »pristaša«. Po njegovem klavnem poročilu o dobrem kšetu g. Pribičevića, je moral slišati ostro sodbo tov. Drogenika o Pribičeviću Groznem, ki ni jugoslovanski patrijot kakor se rad ponaša, temveč najskrajnejši Velešb, ki zapira vrata zastopnikom hrvatskega plemena v jugoslovanski parlament. Lepo je govornik govoril in omenil Pribičevićevo krutost v Niskem »lageru«. Izvajanja tov. Drogenika so uničujoče vplivala na demokrate. Nato je povzel besedo še g. Rudol Dobovišek in Uranč, ki sta oba elefantno brala levite. Nato je bila sprejeta soglasno resolucija, ki obsoja prekončno spreobrnjenje in izdajstvo jutrovec, nadalje obsoja rovarjenje Pašič-Pribičevićeve vlade, da vstopijo v naš skupni parlament zastopniki hrvatskega dela našega naroda. Zahteva nadalje, da se radičevski poslanci pozitivno udeležijo parlamentarnega dela v prid države, kar naj dokažejo s tem, da se podeli bloku poslovna vlada. Resolucija izreka bloku in zemljoradnikom polno zaupanje in ju pozivlja, da v tem delu vztrajajo. Demokrati pogrebi so jo pa nato prav žalostni odkurili in so za eno skušnjo bogatejši, da v St. Jurju je sicer mesto za skupno napredno delo, ne pa za demokratsko razdiranje.

(Usmiljenjem sreem.) Invalid Ivan Ivanuš a v Liki št. 31 pri Zagorju ob Savi je 100% delanemožen in ima družino obstoječo iz 5 otrok in žene. Oblasti se kljub večkratnim prošnjam za reševje ne zmenijo in tako živi v največji bedi s svojo družino. Naprošamo tedaj usmiljena srca, da bednim prisrčno ali obekli. Družina je gola in bosa in bo morala praznovati velikonocne praznike.

(St. Vid nad Ljubljano.) V nedeljo, dne 6. aprila se je vršil na Trati pri »Zibertu« izredni občni zbor krajevnih organizacij SKS. Občni zbor, ki ga je sklical tov. predsednik Roman, je bil namenjen predvsem predstojnim občinskim volitvam. Zbora se je udeležilo lepo število tovarišev, ki so pazljivo sledili poročevalcu iz Ljubljane, ki je navzočim opisal politični položaj. Po končanem poročilu se je debatiralo o občinskih volitvah in o sestavi kandidatne liste.

(Predzren vliom v trgovino Maček v Ljubljani.) V soboto, dne 5. t. m. po noči je bilo vliomljeno v trgovino izgotovljenih oblek I. Maček na Aleksandrovi cesti v Ljubljani. Vliomilci so namazali šipo s kitom, nakar so šipo zdrobili brez velikega zvenka. Pobrali so iz izložbe 6 kompletnih možkih oblek v vrednosti 11.400 Din. Lastnica trdi, da bo pokrila škodo z zavarovalnico.

(Sokolsko gledališče v Radovljici) Vpripori v nedeljo dne 13. t. m. popoldne dramatizacijo velikega Tolstojeva romana »Vstajenje« v petih slikah. Pri predstavi sodeluje okrog 60 oseb, originalne ruske velikonočne pesmi poje ruski kvartet. Igra se ponovi na belo nedeljo, t. j. 27. t. m. popoldne.

(Dob.) Dne 30. marca se je pri nas vršil občni zbor krajevnih organizacij SKS. Navzočih je bilo lepo število zborovalcev, katere je predsednik pozval, naj vplivajo na vse članstvo in tudi ostale kmete, da bodo bodoče občinske volitve izpadle v prid kmetu. Tovarš Detela je predlagal, naj ostane stari odbor, kar so tovariši sprejeli. Tovarš predsednik je poudarjal, da naj se naročniki »Kmetijskega lista« obnove in naj se naročnina za list točno vplačuje. Med debato se je tov. predsednik spomnil umrlega tovariša Raheta iz Rače. Namestu umrlega tovariša deluje njegov sin. Lepo uspeli občni zbor je bil nato zaključen.

(Želumlje.) Preteklo nedeljo smo imeli občni zbor krajevnih organizacij SKS pri tovarišu Pangercu na Spodnjem Golem. Uvodoma je poročal tov. geom. Mravljec o politiki in njenih nalogah ter o strankah, ki morejo urediti razmere v državi v prid najštevilnejšemu stanu, kmetškemu stanu. Jasno je, da si ne moremo prej urediti in izboljšati naših razmer, znižati davkov in odločiti splošno o svoji usodi, dokler ne ustanovimo enotnega pokreta vsega kmetijskega stanu po celi državi in po svoji moči in številu prevzamemo državno vodstvo v svoje roke. To se mora zgoditi, ker nas s silo gonijo v to kapitalisti, bankirji in špekulanti, ki hočejo uničiti vse delovno ljudstvo. Nato je poudarjal g. učitelj Lubič, da je potreben samostojen nastop SKS pri obč. volitvah, kakor pri vseh ostalih volitvah. Predlog tov. Kramarja o samostojnem nastopu je bil soglasno sprejet. Pri volitvah so bili izvoljeni tovariši, ki so prevzeli nalogo, da bo kraj. organizacija širila od hiše do hiše od ust do ust kmetško zavest in potrebo o močni stanovski organizaciji SKS.

(Sv. Križ pri Rogasli Slatini.) V nedeljo dne 30. marca ob 2. uri popoldne se je vršilo vrlo dobro uspelo zborovanje SKS. V gostoljubni hiši tovariša Debelaka v Tokačevem se je zbralo veliko število kmetov, fantov in kmečkih žen. Zborovanje je otvoril tov. župan Zorman s pozdravom in oddal besedo na shod došlemu tov. Drogeniku, ki je podal izčrpno poročilo o političnem položaju in pozval navzoče na živahnejše udeleževanje v stranki; kajti brez tega je zboljšanje tako gospodarskih kot političnih razmer nemogoče. Poročilo je bilo z velikim zanimanjem sprejeto. Nato se je vršil občni zbor z volitvami. Predsednikom je bil izvoljen tov. Ivan Ček, Tokačev, podpredsednikom Vinko Perkovič, Sv. Mohor, tajnikom Janko Zorman, župan pri Sv. Trojici, blaginjakom Tone Debelak, župan, Tokačev. V odbor je tudi stopil poleg teh iz vsake od enajstih občin po eden odbornik. Tako se je delo za stranko v rogaškem okraju zopet poživilo, novemu odboru želimo največjo delavnost.

(Sv. Lovrenc v Slov. goricah.) Pišejo nam: Povedati moramo, kakšno krščansko ljubezen kaže naša dva cerkvena ključarja proti našemu organistu. Dolgo smo molčali, sedaj pa je mera polna in moramo spregovoriti. Kot farani imamo pravico, da zaščitimo človeka, kateremu se godi krivica. Ni naš namen, da bi zagovarjali tistega, ki je kriv sodbe. Mi vsi vidimo, da naš organist redno in vestno vrši svojo službo ter ga zato spoštujemo. Če ga pa Matjašek sovraži radi tega, ker ni hotel vzeti za ženo tiste, ki je jedla prepovedan sad in da pred Marinom ne dela na kolenih komplementov, kakor jih delajo farovski ženske vsak popoldan po farovski stopnicah, ga farani radi tega ne bomo sovražili. Vam na ljubo ne pustimo organista proč. Cerkevna ključarja pa opozarjamo, da naj prenehata s takim početjem in naj ne hodita vsak teden po dvakrat na sodnijo, kjer dokazujeta ljubezen no bližnjega. Našega dušnega pastirja pa naprošamo, naj kot duhovni svetovalec posreduje za ljubezen in mir med farani. Če pa on ne more tega storiti, bomo farani sami začeli pometati.

Pregled tedenskih dogodkov.

Torek, dne 1. aprila.

Na seji zemljoradniškega kluba je bilo sklenjeno, da bo zemljoradniški klub sicer deloval z vso vneto za zrušitev radikalne vlade, da pa se pridržuje svobodne roke. Zemljoradniki morejo vstopiti le v kmetijski blok in za ustvaritev takšnega bloka so pripravljali delati z vsemi sredstvi. — V enakem smislu ko zemljoradniški se je izjavil tudi socialistični poslanec Divac. — Pribičević in tovariši so bili izključeni iz demokratske stranke. Ker so naši »demo-

krati« s Pribičevićem, so tudi oni izključeni iz demokratske stranke. Naši »demokrati« torej ne pripadajo več veliki, vso državo obsegajoči demokratski stranki, kakor so se hvalili pri zadnjih volitvah, temveč so repek majhne skupine samostojnih demokratov, ki bo pri prihodnjih volitvah decimirana. Že danes je gotovo, da ne dobe samostojni demokrati, kakor se po krivici imenujejo Pribičevići v Dalmaciji, Sloveniji, Hrvatski in Bosni niti enega mandata, temveč da si bo rešila svoje posestno stanje samo rodbina Pribičević v Liki in Sremu. Propad demokratov je dejstvo!

Sreda, dne 2. aprila.

Verifikacija 26 Radičevih mandatov. Po dolgem obotavljanju so morali radikali vendarle sklicati sejo verifikacijskega odbora. Na seji so doživeli radikali poraz, ker je glasoval z opozicijo tudi radikali poslanec Nastas Petrovič. »Slovenec« zaradi tega skoro hvali Petroviča po krivici, ker ni Petrovič dosti boljši od drugih radikalov, samo da je bolj pameten. Vsled nastopa Petroviča je bilo nato 26 radičevskih mandatov verificiranih. Treba je sedaj, da stori isto tudi skupščina. Te pa radikali nečesto sklicati, pa čeprav je kralj odločen za potrditev Radičevih mandatov. Da nečesto sklicati radikali seje skupščine, je vzrok v tem, da bi v istem hipu izgubili večino v skupščini in vlada Pašič-Pribičevića bi padla. — Zemljoradniki so izdali sijajen proglas narodu, ki ga priobčujemo na uvodnem mestu. — Direktna telefonska zveza med Trstom in Ljubljano bo otvorena 10. t. m.

Četrtek, dne 3. aprila.

Postavolomstvo. V skupščinskih krogih se je razširila vest, da bo skupščina zaradi praznikov odgojena. Radikalni poslanci so tudi v resnici odgovorili iz Beograda. Na ta način se hoče Pašič-Pribičevićeva vlada umetno vzdržati na življenju. Vsi njeni napori so zaman, zakaj dnevi so ji štet. — Davidović je izdal proglas na volilce, v katerem ostro obsoja Pribičevića in njegove tovariše. — Opozicijski blok pripravlja ostre ukrepe proti odgovodni skupščine. — Zakon o oddaji premoženja je bil na Angoškem odklonjen.

Petek, dne 4. aprila.

Položaj v Beogradu je ostal neizpremenjen. Radikali upajo še vedno, da dobe od kralja mandat za sestavo volilne vlade. Kralj pa se temu odločno upira, temveč zahteva, da skupščina dela in da reši vsaj še invalidni zakon in pa zakon o kmetškem kreditu, ki sta za državo nujno potrebna. — Opozicija je izročila predsedniku skupščine oster protest proti zavlačevanju verifikacije Radičevih mandatov. — Na Bolgarskem je bila komunistična stranka razpuščena. Na ta način si hoče krvava vlada Cankova zagotoviti zmago pri bližnjih občinskih volitvah. — Sanacija Madžarske. Madžarski parlament je usvojil predlog finančnega ministra, da se Madžarska podredi mednarodni kontroli, s čemur je omogočeno znanje po-sojilo Madžarske. Za Avstrijo pride pod kuratelo še Madžarska. — Ruski zastopnik pri kitajski vladi se je premislil in ni pretrgal diplomatskih stikov z Kitajsko.

Sobota, dne 5. aprila.

»Jutro« je objavilo impertinenten napad na tov. Pucelja. Njegov prvi odgovor je priobčen v današnjem listu. — Kralj Aleksander je odpotoval iz Beograda v Belje in tako pretrgal radikalne intrige za sestavo volilne vlade. — Radičevi poslanci nameravajo oditi h kralju, da izrazijo svojo lojalnost. — Na Primorskem so pričeli fašisti z velikanskimi nasilji nad jugoslovanskimi volilci.

Nedelja, dne 6. aprila.

Volilna nedelja. V Italiji so se vršile državnozbornske volitve. Kljub svečani obljubi Mussolinija, da bodo volitve svobodne, so se vršile v vsej Italiji velikanška nasilja. Zlasti pa nad našimi Primorci. Godile so se naravnost neverjetne stvari. V Istri so bila vsa volišča v mestih. Kmetje so morali ure dolgo na volišče. Ko so pa prišli do mestne meje, jih niso oboroženi fašisti pustili v mesto. Pač pa so jim ugrabili izkaznice ter z njimi sami volili fašistovske kandidate. V okolici Trsta so vdrali fašisti v stanovanja slovenskih članov volilnih komisij ter jim razdejali stanovanja. Separili so dalje pri glasovnicah. Skratka volitve so bile prava karikatura volitev. Vseeno so se Slovenci dobro držali in izvoljena sta slovenska kandidata dr. Wilfan in dr. Besednjak. — Klerikalno izdajstvo. Kljub sklenjenemu sporazumu so klerikalci v zadnjem hipu pričeli z agitacijo proti dr. Wilfanu. Na javnih shodih so govorili naravnost veleizdajalske stvari. Fej jim! — Po Italiji pa so zmagali fašisti, ki so dobili 64 odstotkov vseh oddanih glasov in s tem dve tretjini vseh mandatov. Volitev pa se je udeležilo le 62 odstotkov volilcev. — Na Koroškem so bile občinske volitve, pri katerih so Slovenci napredovali.

Občni zbor Kmetijske podružnice na Ježici.

Dopisovalec iz Ježice je priobčil v »Slovenec« z dne 1. aprila 1924 med »Dopisi« poročilo o imenovanem občnem zboru v nedeljo, dne 30. marca. Poročevalec lažljivo trdi, da je odborovo dvoletno »delovanje« zakrivilo izstop nad 40 članov. Občeznano je na Ježici, da je odbor prišel v katoliškem Domu le javna kmetijsko-strokovna predavanja, h katerim je bil vsakdo, član in nečlan, neglede na politično pripadnost, vabljen. Udeleževali so se jih različni pristaši, tudi poročevalci »Slovenca«, kar jih pa ni oviralo, da ne bi izstopili. Predavali so gospodje nadzornik Humeč, ravnatelj Tepina, Vondina, inž. Rado Lah je še celo trikrat prišel. Gosp. svetnik Rohrmann je že jeseni svoje predavanje obljubil, a ker se je njegovo ime v politični zvezi imenovalo, se ga ni letos ponovno naprosilo, da izvrši svoje obljubo, le da bi se odboru ne mogla očitati niti senca kaknega strankarstva. Odbor podružnice si je pridobil leta 1923 od Gospodarskega društva na Ježici okoli 2000 kron, da je priredil kmetijsko-poučen izlet na kmetijsko šolo na Ormu in s tem hotel privabiti nove člane in stare trdnješe privržit. K udeležbi so bili, kakor vsakokrat, tudi nečlani vabljeni. Z ravnanjem skupne kmetijske šole v St. Jurju ob J. Z. je bil že dogovorjen obisk šole. Obisk pa je bil preprečen, ker nismo prejeli pravčasno polovične vožnje. Odbor je tudi preskrbel dve za živinorejce potrebni požiralni cevi, ki sta stali 320 Din. Lansko leto so se trudili, da bi dobili na Ježici gospodinski tečaj. Skoro neverjetno je, kar se sedaj govori v svrhu protagitacije proti gospodinskemu tečaju.

V navedenem le obstoji »delovanje« in »paševanje«, katerega so se naveličali »izvedenci« poročevalci v »Slovenec« in so izstopali ob novem letu.

V svoji domišljavosti in nerazsodnosti se je zaletel lažnjivi poročevalec tako daleč, da je očital sedanjemu odboru — čujte! — »sleparije«, katere so se v imeniku razkrile in še druge take stvari! —

Kmetijska družba v Ljubljani je imela zadnjih pet dni dela do polnoči, na imenikih novih in zopetnih priglasev, ki jih je 8 do 10 tisoč. Ob sebi umevno je, da se lahko pripeti pri taki obilici dela kak napaka. Tako se je zapisalo v našem imeniku v Ljubljani iz pravičnega starega imenika pri 104 imenih enkrat Marija mesto Matija in ena hišna številka je postala trojstana mesto dvomestna in nikdo »zavednih« dopisnikovih pristašev pri občnem zboru lanskega leta ni opozoril na pomoto, da bi se bilo spremenilo ime umrlega v ime »zavedne« vdove! Ali ste pomislili 1 in pol do 2 leti »Kmetovalca« umrlega v grob nošili? Če niso hoteli dati naslova v pravem času popraviti, je bila njihova lastna krivda. Samo popolnoma nerazsodni ali pa zelo zloben človek je mogel očitati odboru sleparjenja z imenikom, ko se je vendar šele po točki 1, § 31 pravilnika čital v svrhu ugotovitve napak in so se iste takoj popravile.

Nekdo mora ugotoviti pravilnost imenikov. Analogija z političnimi volilnimi imeniki je napačna, ker imajo ti določen reklamacijski rok in kdor tega zanemari, zgubi volilno pravico. Imenik udov pa, ki ga napravi v imenu glavnega odbora, ki je občnem zboru odgovoren, tajništvo družbe, je le od nekoga verificiran prepis priglasev, in še le podružnični zbor, ki je tudi edini iz stvarnih razlogov v to zmoežen, kompetenten po § 31, 1 pravilnost imenika ugotoviti. To čitanje ni prazna zabava ali pa skušnja za tajnika, če zna čitati ali šteti, ampak ugotovitev pravilnosti ali pa napak. Ugotoviti se vendar pravi, pregledati, je li tako ali ne in potem popraviti. Očiten namen »Slovenčevga« poročanja iz Ježice pa je, blatiiti vsakogar, ki se ne ukoni par ljudem.

Tajnik podružnice je kot predsednik Gospodarskega društva na Ježici pri vseh treh strankah štiri leta poročeval, da si niso kmetje radi zlobe par ljudi kradli tisočake iz žepov na dražbah gnoj, ki ga je cela sreina potrebovala. Seve že leta 1920 je letelo blato iz »Slovenčevga« poročila iz Ježice, da je predsednik Gosp. društva nek »bivši«, da je v družbi, kjer zmierjajo »farji« in on je zastopnik samostojne stranke, čeprav je on sam Gosp. društvo že leta 1918-19 ustanovil, ko še samostojne stranke sploh ni bilo. Tudi laži zoper sodelovanje naj bi bile pomagale. Neravnica je tudi, da bi bil sedaj kot »tajnik« podružnice pustil načelnika in odbornike na cedilu in nejuhaško pobegnil pred nezaupnico, res pa je, da se mu je hotela naprtiti vsa odgovornost za kak neuspeh opozicije in da se ni vdal njeni neupravičeni zahtevi, naj on, ali kateri drug odbornik prevzame predstojstvo; v istem času se je to godilo, ko smo bili po »Slovenčevih« poročilih prepričani, da sta že prevzela ali takoj prevzameta diktaturo gospoda študenta. Tajnik se torej tudi v tem trenutku ni dal do nepoštenosti in nepravilnosti zapeljati, ampak je mirno odšel in kosilu po že dve uri trajajoči obstrukciji opozicije. Torej ne radi nezaučnice, ta je bila — naročena. In takim otročarijam vendar ne nasede nihče. Vrabci že sedaj živčajo, da ni šlo za delovanje podružnice. Ali nismo vsega storili, da povabimo kolikor mogoče tudi Vaših strankarjev v družbo? Vprašajte načelnika, kako ste ga zavračali sredi decembra, ko je po 2 do 3krat prišel radi članarine, ki se je imela prej po § 6, 3 plačati najkasneje do 15. jan., letos se je pa zahtevala do 15. decembra, da se pravčasno določi število »kmetovalcev«? § 31, 5 upošteva pa le volilno pravico pravih, izjemoma zaostalih novih članov. Če bi se bila opozicija kolikaj pravčasno brigala, bi bila dobila delegate, a ni se brigala za podružnico — le na komando so postali »zavedni«. V čem pa je obstajalo Vaše prejšnje delovanje v podružnici? Noben pošten odbornik pa ne bo zapustil svojega mesta pred odborovo volitvijo, oseb pa, ki izstopajo iz društva in vstopajo radi glasovanja, ali pa celo oseb, za katere se udnina pavšalno plača, pa gotovo ne smatra nobeno društvo za »ne-

— Na Bavarskem so bile tudi volitve, ki so prinesle zmago narodnim socialcem in komunistom. Liberalci so popolnoma propadli. Zmagale so skrajne stranke, dokaz, da je Nemčija od konsolidacije še daleč.

Ponedeljek, dne 7. aprila.

Poslanci se vračajo v Beograd, ker se pričakuje otvoritev skupščinskih sej. Kralj je vrnil v Beograd. — Govori se mnogo o novi vladni koaliciji brž Pribečevića. — Po Srbiji in Vojvodini so bile silne poplave.

Mestno obdavčenje vinskih uzorcev.

Poleg državne trošarine 75 p. t. i. 1.40 K za liter vina, ki je za celo državo enaka in ki jo mora vsak kupec oziroma prodajalec vina državi odrajati, mora vsak vinski kupec, ki upele vino izven mestnega okolja oziroma ki prodaja vino v mestu, plačati še gotovo mestno užitnino, ki je za posamezne občine različna in ki znaša sedaj v Ljubljani 2 D za liter, ako se uvozi v sodih in sodčkih ali v večih nezapечатanih pletenkah, ter 5 D, t. i. 20 K od 1/2 do 1 literske steklenice, ako se vino v zaprti steklenici v mesto prenese ali po železnici, oziroma po pošti dostavi. Za šampanjec celo 20 dinarjev za steklenico.

Glede prvega je stvar v redu, ker občine morajo imeti gotove dohodke za kritje svojih stroškov. Tudi ni ugovarjati navedeni užitnini na fina, steklenična vina, ki se uvozi v mesto v pravilno zaprtih in popolnoma adjustiranih, t. i. z etiketo in kapselnimi opremljenih steklenicah, kajti to so večinoma luksuzna, za dobre kupčije namenjena vina.

Nepravilno in neumestno se mi pa zdi enako obdavčenje vinskih uzorcev, ki jih zasebnik prinese v zaprtih steklenicah s seboj, ali pa kot take po pošti vpošlje. Res je, da posameznik, ki hoče svoje vino v mestu prodati, prinese po 2 do 3 in tudi več steklenic uzorčnega vina seboj, toda ker so take steklenice le površno zamašene ter napolnjene večinoma z navadnim, domačim pridelkom, se tako vino ne bi smelo smatrati stekleničnim vinom, ter če se že zahteva užitnina, bi se morala plačati le navadna užitnina, t. i. 2 D za liter. Istotako bi se moralo postopati tozadevno glede vinskih uzorcev, ki jih pošljejo posamezne vinske tvrdke v več manjših, nepopolnoma adjustiranih steklenicah svojim zastopnikom.

Prizadeti bi se morali obrniti tozadevno s posebno vlogo na »Urad mestne užitnine« v svrhu odprave takih nedostatkov, kajti tako obdavčenje pošiljalcev vinskih uzorcev jako podraži.

Fr. Gombač.

Gospodarske vesti.

(Zakaj naši vinogradniki ne morejo prodati vina?) Znano je, da slovenski vinogradniki v naši državi pridelujejo najboljša vina. To je posledica večletnega šolanja naših vinogradnikov. Skrbno obdeluje svoj vinograd in umno kletari. Kljub temu pa ljubljanske veletrgovine z vinom pokupijo le malo domačega vina ampak se zakladajo z banatskim vinom, ki je ceneje, pa tudi dosti slabše. Banatsko vino pred prodajo navadno vrežejo z domačimi vini in ga potem prodajo kot doljenca, bizelca, lutomerčana itd. S tem početjem škodujejo našim vinogradnikom i pri ceni in na dobrem imenu; kajti da tako mešanico prodajo za domače vino, je gotovo slabo priporočilo za dobra domača vina. Najbolj pa zamerimo, da se vinski oddelek Zadrzne zveze tudi peča z razpečevanjem banaških vin. Kmetije iz Kmetijske zveze, v vaših rokah je Gospodarska zveza, pomečite iz odbora ljudi, ki delajo proti vam. Izvolite iz svoje srede vodstvo, ki ne bo dopuščalo, da bo Gospodarska zveza konkurenčija ubogega kmeta vinogradnika, ampak da bo razpečevala samo vino, ki je sad našega trdega dela. Uvedli bomo strogo nadzorstvo, od kod dobijo vinske veletrgovine vino in bomo razkrinkali, katera bi hotela druga vina prodajati pod domačim imenom.

(Novi semeni.) — Na Veliki Slevici pri Vel. Laščah bo na belo soboto 26. aprila prvi letni semenj za kramo, živino in konje. Velika Slevica je oddaljena od Velikih Lašč samo tri kilometre, je podružnična cerkev Štritarjeve rojstne vasi Podsmreka, katero je Štritar s prelopo pesmijo »Turki na Slevici« proslavil po celi Sloveniji. Vas ima lepo lego in zelo ugodno sejnišče. Vabimo vse prodajalce in kupce, zlasti pa bližnje sosede Bločane, Ribničane in Dobropoljce na ta semenj.

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Celju dne 1. aprila. (Cene v dinarjih.) Govedina: v mesnicah 23 do 25, na trgu 22 do 24; telečje meso 25 do 30; svinjina po 30 do 35; slanina 34 do 38, ameriška slanina 31.50, domača slanina 34, mast 39, ameriška mast 32 do 34, šunka 1 kg 45, prekajeno meso kg 40 do 45; mleko,

maslo, jajca in sir: mleko 3.50 do 4, surovo maslo 60, čajno maslo 88, maslo 48, eno jajce 1 do 1.25; mleški izdelki: moka »00« 6.10, »0« 6, »2« 5.60, »3« 5, »4« 4.50, »5« 4 in »7« 3.30, enotna ržena moka 5, kaša 6, ješprenj 5.40, otrobi 1.80, koruzna moka 3.50, koruzni zdrob 4.50, pšenični zdrob 6.30, ajdova moka 6.60, na drobno 20 par več; žito: q pšenice 370, rži 300 do 320, ječmena 330, ovs 280, prosa 280, nove, sušene koruze 300 do 310, ajde 300, fižola 600 do 700, graha 1800, leče 1600; kurivo: q črne premoga 51, ružjavega 26.50, m³ trdih drv 140, 100 kg trdih drv 40, kuhični meter mehkih drv 120, 100 kg mehkih drv 32; krma: q sladkega sena 100, pol sladkega 75, kislega 50, slama 50.

ŽIVINA.

Mesni trg. Maribor, 3. aprila. Dne 1. aprila t. i. se je govedina prodajala I. po 25 do 27 dinarjev, II. po 22 do 24, III. po 19 do 20; teletina I. po 26 do 30, II. po 24 do 25, svinjina po 30 do 40; jagnjetina po 17.50 do 20; konjsko meso I. po 12 do 15, II. 8 do 10; ribe po 30 do 35 dinarjev za kg; perutnina po 35 do 150; domači zajci pa po 15 do 45 dinarjev za komad.

Zagreb, 2. aprila. (Tedenki sejem.) Obisk je bil slab tako s strani kupcev, kakor prodajalcev. Cene popuščajo. Notirali so: Voli, dom. I. 14 do 14.75, II. 13 do 13.75, III. 12 do 12.5, bosanski I. 13 do 13.5, II. 11.25 do 12, III. 10 do 11, krave, domače I. 12 do 13, II. 11.25 do 12, III. 10 do 10.5, bosanske III. 9 do 10, biki 14 do 15, junice domače I. 13.5 do 15, II. 12 do 13, bosanske II. 12, junci, domači 14 do 15, bosanski 13 do 14, teleta 15 do 16.5, svinje do 1 leta 20.35, nad 1 leto 20 do 22, nepitane 20.25 do 22.40, pitane 23 do 24, konji (za glavo), teški 14.00 do 15.500, kmetijski 6500 do 7500, srednji 8000 do 9000, jezdnji 8000 do 10.000, konji za klanje 2.20 do 4 Din za kg žive teže; žrebeta, enoletna 4500 do 5000, dveletna 5500 do 6000. Krma (za meterski stot): detelina 125 do 150, lucerna 150, neprešano seno 75 do 125, prešano 150.

Praga, 1. aprila. (Mesni trg.) Ovce 6 do 15.50, teleta 3 do 14, koze 5 do 8, svinje, domače 13 do 14, danske 11 do 14.50, švedske 12 do 13, voli, prednji del 10 do 13, zadnji del 12 do 15.50, krave, prednji del 8.50 do 11, zadnji 10 do 13, janci 6 do 9 češkoslovaških kron.

ŽITO.

(Tedenki pregled.) Poslovanje na žitnem trgu je bilo slabo. Izvoz je malenkosten, tudi domači koizum je slab. Zato je povpraševanje precej pojenjalo in je morala pšenica v cenah nekoliko oslabil. Ječmen za pivovarne je dobil pod ugodnejšimi pogoji v Madžarski, kakor doma. Moka ima precej enakomerno ceno pri slabem prometu. Dobro prodajo so dosegli edino otrobi in živalska moka, ker so dovozi zelo slabotni.

Novi Sad, 5. aprila. Pšenica 315 do 320, ječmen 335—340, oves 247—250, koruza 235—240, fižol 725—735, moka »0« 505—510, »00« 510—515, »2« 450—455, »5« 380—390, »6« 320—330, »7« 280 do 290, otrobi 210—215 dinarjev.

Dunaj, 2. aprila. Rž, madžarska 1.40—1.80 češkoslov. kron, domača 3075 avstr. kron, koruza, romunska 4.85 lejev, oves 2600 avstr. kron; domača pšenična moka 5700 avstr. kron, madžarska 5200—5500, rž 4700, ječmenova kaša 2700 avstr. kron.

Budimpešta, 2. aprila. (V tisočih madž. kron.) Pšenica 300—312.5, rž 270—275, ječmen za krmo 270—280, za pivovarne 330—360, oves 255—260, koruza 240—250, otrobi 202.5—205, lucerna 9—10.5.

VINOGRADNIŠKE POTREBSČINE. Zagreb, 2. aprila. Povpraševanje ni živahno. Modra galica je v inozemstvu v ceni padla. Pri nas notirajo: Modra galica 10.50 do 11.50, žveplo 3 do 4.25, galun 5.50 do 6, rafija 10.50 do 11, natrijev trisulfat 6.50 do 7.

UMETNA GNOJILA.

Zagreb, 2. aprila. Cene so visoke, radi česar je povpraševanje slabo. Notirajo: apneni dušik 330, kajnit (12—15%) 70 do 75, Thomasova žlindra (17 do 18%) 155 do 160, kalijeva sol (10%) 150 do 155, superfosfat (16%) 125 do 130 Din za kg.

JAJCA.

Zagreb, 2. aprila. V notranjosti 85 do 95 par (v Hrvatski in Slavoniji); v mestih I do 1.20, v Vojvodini 1.10 do 1.35, v Srbiji 1 do 1.10 Din za komad. (Naš uvoz v tretjem četrtletju 1923) je znašal 2.339.562.507 dinarjev. Največji del odpada na uvoz tekstilnega blaga (1.103 milijone dinarjev), dalje kovine in kovinski izdelki (izvzemši stroje), poljedelski pridelki (zlasti kava), mineralna olja, stroji in aparati (za 151.1 milijona dinarjev). Sladkorja smo uvozili v tem času za 57.5 milijonov dinarjev.

(Vrednost našega denarja) je ostala neizpremenjena. Narasla pa je nekoliko

italijanska lira in očvrstil se je francoski frank. — Ameriški dolar je bil vrednoten od 79.50 do 80.50, angleški funt šterling okoli 350, francoski frank od 4.66 do 4.71, italijanska lira od 3.57 do 3.60 in češka krona od 2.40 do 2.42 dinarjev.

Kar Vi potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka Din 27.—. Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elza-trg št. 344. Hrvatska.

Za kratek čas.

PRVIKRAT V SOLI.

Mati: No, Tonček, kako je bilo v šoli? Tonček: Slabo, dvakrat smo molili, a nobenkrat ledi. PRI VELIKONOČNEM IZPRAŠEVANJU. Zupnik: Matevž, koliko je šest kesne božijh? Matevž: Ne vam gospod. Zupnik: Saj sem ti rekel, da jih je šest. Matevž: A, takol No, veliko jih je.

Iz listnice poslančeve.

Z. s. z. L. — Prejel in priporočil.

J. S. Z. — Interventiral v voj. ministstvu in našel sledeče: Prošnja je resnično prišla semkaj, kakor je bila naslovljena in je tukaj rešena pod 12.060 in sicer 1. aprila in odposlana 2. aprila na okr. glavarstvo N. M. z nalogo, da se obvesti prošilca, da se obrne na pristojno mesto; to je vojni okrug. Stara pesem! Kolikokrat je že pisal »Kmetijski List« o tej stvari, a še vedno toliko nepoučenosti! Torej še enkrat: Vse prošnje za oprostitev, skrajšanje roka itd., je vselej poslati dotičnemu voj. okragu, pod katerega spada. Ta ima dolžnost, da zbere vse dokumente, ki jih zakon predpisuje, da jih pregleda in pretehta, skrajša, da zbere vas material, ki je potreben in potem vse skupaj predloži divizijski oblasti. To prošnjo rešava prva instanca. Če pa bi to rešenje ne bilo v skladu z zakonom po mišljenju prošilca, tedaj šele nastaja pravica pritožbe na ministrstvo vojne, ki pa mora biti vložena preko voj. okruga. In če bi ministrstvo vojne in mornarice tudi napakno rešilo pritožbo v drugi instanci, ima pritožnik pravico pritožbe na Drž. Svet zoper rešenje ministra in sicer v 30. dneh po prejemu min. rešenja. Takšna je zakonita pot in tako postopajte vsi. Na poslance pa se obračajte le, če se dolgo ne vzame v postopanje, da stvar poišče in pospeši. Prosim, da tovariši povsod obveste svoje znance o tem, da ne bo toliko nepotrebnega pisanja in zamude.

M. M. I. B. — Vaš akt čaka podpis načelnika odeljenja — kar bo v par dneh — potem pa gre v Lj. na delegacijo pod št. 30.669, da se pošlje dokumente. Od teh pa je odvisno, kakšno bo nadaljno postopanje.

F. Z. Š. — Pod št. 30.338 odšlo 24. marca v Lj. z isto motivacijo, kakor zgoraj.

V. K. P. — Člani odbora pravijo, da je zanje merodajen samo zakon i ostaja dalje neizprosn.

V. J. S. G. — Kakor sem svoječasno javil na tem mestu o objavi vojnega ministra, da bo raztegnil določbo, ki smo jo svoječasno izdali v vladi za časa mojega ministiranja za letnik 97—98 tudi do vstetega 1900, se je tudi zgodilo. G. vojni minister mi javlja, da je moji prošnji ustregel 20. marca in njegov ukaz je že šel na komando. Po nekod, kjer se vsaj nekoliko žure, bodo te dni fantje že doma. On ene izmed komand na je došel pomislek, da bi to morda oslabilo tamkajšnje vojaško silo, na kar sem izjavil, da sigurno nima v celj vojski 200 takih slučajih in na to je izšel ukaz, da naj javijo število upravičencev po gornji določbi. To bi — pripadnike te oblasti — utegnilo nekoliko tednov zamuditi. Podrezal pa bom zopet.

M. P. L. — Prejel. Izvršim ustmeno v Lj.

J. Z. S. — Prejel in zopet interveniral in načelnik zopet vrlo »ljubazno« objubil. Ali...? Sploh kaj naj v tem slučaju naredim? Sestavite vi sami kratek upit in ga pošlite ob zasedanju semkaj!

M. I. S. — Vaša prošnja v ministstvo še ni prišla. Opozoril pa sem načelnika in referenta za Slovenijo na vaš slučaj in oba sta objubila ugoditi, če le ne bo preveč neugodno poročilo I. instance.

V. K. Z. — Odšel ukaz danes (3. aprila) na Redarstvo in direkcijo v Zagreb, da izda takoj kolektivni potni list za vseh 140. Upajmo, da bo s tem te jare kače konec.

J. T. C. — Navodil — kakor sem jih dal v listu in v pismu — se morate točno držati. Vi pa čisto nekaj drugega zahtevate, dokaz da niste čitali pazno ne prvo in drugo in da ste me v naslovu celo prekrstili v Alojzija. Ali vam ni znan pregovor: Komur ni moči svetovati, mu tudi ni mogoče pomagati! Amen!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

(Savije, Ježica.) Vsi del pomanjkanja prostora in ker zadeva obravnava članek o običnem zboru kmet. podružnice, dopisov ne moremo objaviti. — (Tovariši dopisniki.) Uredništvo naproša vse tovariše dopisnike, da svoje dopise po možnosti pišejo s črnilom.

Edino najboljši šivalni stroji

so

Josip Petelinc-a

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

(blizu Prešernovega spomenika za vodo)

znamke Gritzner in Adler za robinsko, obrtno in industrijsko rabo v vseh opreham, najnižja cena, 10 letna garancija.

Istotam igle, olje, posamezne dele za stroje in kolesa. Sprejemamo popravila.

Resolucije sklenjene na obrtniškem zborovanju »Zveze južnoštajerskih obrtnih združenj« dne 23. marca 1924 v Ptuj.

1. Odločno ponavljamo že opetovano od pridobitnih slojev stavljenega zahtevu, da se čimprej predloži narodni skupščini zakon o ustanovitvi pridobitnega sveta v smislu čl. 14 vidovdanske ustave.

Obrtništvo smatra to zahtevu kot eno kardinalnih točk svojega programa v pripravi, da bude le ob sodelovanju pridobitnega sveta odstranjena v socialni in pridobitni zakonodaji dosedanja površnost, ki povzroča pridobitnim slojem velike krivice in ogromno škodo.

2. V očigledno neznaosnim davčnim bremenom, pod katerimi ječi obrtništvo v Sloveniji, stavimo sledeče zahteve:

a) Skliče naj se takoj anketa pridobitnih slojev v to svrhu, da se skupno s finančnimi strokovnjaki preuredi sedanj nevdržni davčni sistem in izvede izenačenje davčnih zakonov.

b) Dokler ta anketa ne izvrši svojega dela, pa zahtevamo, da se omili način predpisovanja davkov, da se v čl. 18 sl. zakona o proračunskih dvajstih letih za mesec julij, avgust in september 1923 uvedeno linearno zvišanje davkov omeji le na osnovne državne davke ter se bivši vojni (sedaj državni) pribitki odpravijo.

c) Zlasti zahtevamo, da se izdatno zniža hišna najmarina in se za odmero dohodnine odobri od trgovske in obrtniške zbornice ljubljanske izdelana davčna lestvica, pri odmeri invalidskega davka pa dohodnina sploh izloči iz odmerne podlage.

d) Zaradi natančnejše evidence davčnih predpisov in olajšanja varstva pravic zavezancev naj se zopet uvedejo plačilni nalogi za vse vrste davkov, za katere so do nedavnega bili občajni. Za vlaganje prizivov in pritožb pa naj se zopet določi prej veljavni 30 dnevni rok.

3. Z ozirom na veliko važnost domače produkcije za narodno gospodarstvo zahtevamo, da se omogoči ugoden razvoj obrtništva in industrije s tem, da država pospešuje ustanavljanje obrtniških kreditnih zavodov in jih podpira s cenami kreditov iz javnih sredstev.

Protestiramo proti samolastnemu nastopanju beogradske zanatske komore pri snovanju državne obrtne banke in posebno pri sestavi pravil, katere so v predloženi obliki nesprejemljive. Pri

ustanavljanju podjetja, ki je dalekosežnega pomena za vse pokrajine, je treba iskati sodelovanja in sporazuma vseh merodajnih obrtnih organizacij države.

4. Zahtevamo takojšnjo spremembo zakona o zavarovanju delavcev v tem pogledu, da se izvede decentralizacija socialno-zavarovalnih institucij, ki jim je priznati popolna avtonomija in stvarnem in teritorialnem oziru. Socialno zavarovanje zahteva od obrtništva težkih denarnih žrtv; zato smemo upravičeno zahtevati, da se zavarovanje uredi po njegovih željah in predlogih in ob njegovem sodelovanju.

Uprava ljubljanskega okrož. urada se ima v smislu že ponovno stavljenih predlogov gospodarskih krogov temeljito reorganizirati; poslovanje se naj poenostavi in s tem omogoči tudi znižanje prispevkov na statistično utemeljen minimum.

5. Z ozirom na gospodarski položaj naše države zahtevamo, da se zakon o zaščiti delavcev revidira v tem smislu, da se za vse obrte pripuščajo najmanj 10 urni delovni čas, izvzemši rudarska podjetja, kjer naj velja 8 urni delavnik.

6. Opozarjamo vlado in posebno ministrstvo socialne politike na škodljivi pojav med obrtniškim vaještvo, ki se organizira pod vplivom komunizma in socializma in sklicuje shode, na katerih se hujska zoper učne mojstre in zastuplja obrtniška mladina, da postaja revolucionarna, protidržavna in delamrčna. Da se prepreči škodljive posledice takega početja, je potrebno zaščititi mladoletnim obrtniškim vajencem vstopanje v politične organizacije in prirejevanje sestankov in protestnih shodov ter odrediti strogo kaznovanje oseb, katere obrtniške vajence navajajo k takemu početju.

7. Protestiramo proti temu, da država na račun vojne odškodnine uvaja iz inozemstva reparacijsko blago, ki se solidnejše izdeluje doma, kakor n. pr. čevlje, postelje, tehtnice.

8. Obžalujemo, da se doslej še nobena vlada, pa tudi nobena parlamentarna politična stranka ni zavela za uvedbo enotnega obrtnega zakona, akoravno že od leta 1919 naprej obrtniki, trgovci in industrijalci na nešteti shodih neprestano naglašajo nujnost tega vprašanja. Odločno zahtevamo, da se nemudoma skliče anketa uradnikov strokovnjakov in zastopnikov pridobitnih slojev vseh pokrajin in izdela enoten obrtni zakon, ki se naj po zaslišanju trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic čimprej predloži narodni skupščini.

9. Zelo neugodno vpliva na obrtništvo bedni položaj državne uradništva, ki si ni v stanu nabaviti riti najnujnejših življenjskih potrebščin. V interesu ugleda naše države je, da se uradniško vprašanje ne zavlačuje več in se gnotno stanje javnih nameščencev zboljša, vsaj od tistega razmerja z dnevnimi cenami potrebčin, v kakršnem so bili predvojni prejemki.

Poslano.

Se enkrat in zadnjič Ivanu Baraga, kime je v »Napreju« dvakrat napadel.

V Vašem odgovoru, kot pozneje v dopisu, ste pokazali, da ste vredni druge Umke. Trkate se na prsi, da ste »iskreni«, »odkritosrčni« itd. Gospod Baraga, jaz sem stavljal na Vas vprašanje, o katerem Vi, zlasti pa Vaš dični kolega, premetavate že cela leta, vprašanje, ki jih je Vaše duševno in politično glasilo trdilo in natisnilo s pripombo, da je to za vzgojo in vednost Vaših ljudi, ste jih Vi odobraval in širil. In Vi junak »iskreni« se teh vprašanj — tega kar ste širili Vi sami — niste upali dotakniti ni z besedico Gospod Baraga, poznam Vašo besedno borbo za »proletarijat« že nad 20 let. Nešteto krat ste hoteli »imponirati« z Vašim govorničenjem in nešteto krat je bila Vaša »vahrnica« zbirališče, kjer ste ravno isto vprašanje agr. ref. itd. nadvse iskreno reševali. Ko pa sem Vas vjel in zahteval od Vas jasnost — resnico, pa ste že smuknili pod figuro per. Vi torej nimate o tem pojma, da pošten in iskren moč-politiki nosi polno soodgovornost za vse početje svoje stranke, za vse, kar piše njeglo glasilo, morda celo z njegovim sodelovanjem? Vsa politična analitika dobro ve, da je za vse lastno dejanje odgovoren. Tembol je v polni meri odgovoren iskren mož za vse kar je širil med ljudmi z izrecnim opozorilom. To je logika človeštva, vesti, morale, iskrenosti in odkritosti. Če se tega ne zavedate, se ne čudim, pač pa Vas pomilujem kot tudi vse one »analfabete«, ki hodijo k Vam po »novice« in Vaše »kunišči« Zenska, za katero priznate, da ste ji »pokazali« dopis, ne znate niti čitati. Tu se res izborni zadeli. Vaso »politiko«, »modrost« ter kolobocijo »Napreja« zamore prenašati res samo le vsestranski — analfabeti! Trditve mojih »informatorjev«, da ste skrivaj sodelovali razne dopise — pa se ne upate v svoji iskrenosti niti zanikati niti priznati. Hočete li gospod Baraga, da Vam citiram nekatere »briljantnosti« onih dopisov »iz Globokega« pod katerimi je bilo skrivaj samo za uredništvo poleg Umkevega, sodelovano tudi Vaše ime? In to tudi takih, ki so bili celo za kosmat »Naprejev« železode »pretežki« in niso bili natisnjeni. Moje izborne »informatorje« pa nič ne žalite, sicer jo zagodejo o Vašem socializiranju, da Vas bo skolelo za ušesi. Pravite, da je laž, da bi bili komu delili dotični članek — v isti sapi, pa to sami celo imenoma priznate. Tudi iskrenost, kaj? Pa Vaše sorte! Pravite, da ste ljubitelj delani, ne pa fraz in demagogije. Pokažite gospod Baraga iz 20 letnega Vašega dela in političnem polju vsaj le eno samcato dejanje — izven fraz in demagogije — s katerim ste koristili ali našli čedne! Pa si vendar domisljajte, da ste patentiran borec proletarijata. Jaz se nisem nikdar kot tak razgla-

Najugodnejši nakup in prodaja OSVALD PENGOV, Ljubljana

Karlovka cesta šte. 19 (poleg Dolenjskega mosta).

Nakupuje in prodaja vse vrste deželnih pridelkov kakor: žito, koprno in laneno seme, krompir fižol itd.

Zaloga moka, otrobov, koruze, lanenih tropin, prvostopenjskega dalmatinskega cementa ter iz drugih najboljših tovarov.

Prodaja specerijskega in kolonialnega blaga, vse vrste suhe in oljate barve, laki, firnež, laneno olje itd. trstje (Stukatur) in strešna lepka, prodaje vseh vrst zanesljivo kalivih vrtnih in poljskih semen.

Solidna in točna postrežba. Solidna in točna postrežba.

sal, pa sem za dobro bližnji doprinesel v vsakem letu vsaj toliko — dejani — kot vidva z Umekom skupno, pa če bosta živeła še 100 let! Gospod Baraga! 4 leta se zaga- njata Vaš kolega in Vaše glasilo v me (v tem času so bili skovani tudi oni dopisi z podpisom Vašega imena), kot kužek v ne- dostopno luno, pa nisem reagiral niti s črko. Tudi sedaj sem Vam hotel dati le priliko, da pokažete Vaše neštete trditve in tako dobite — žje proti SKS, ker kar sem delal v parlamentu jaz, to so storili tudi ostali to- variši poslanci, ker smo delali složno. Tako bi zamogli Vaši tukajšnji partizani (brez- plačni sluge klerikalov) uspešno udariti po nas in bi ne bilo treba se vedno le z lažjo blamirati. Sicer pa Vaše izmikanje nič ne pomaga. In velja samo dvojce: Ali ste rav- nali v nevednosti, ali pa ste vedoma širili zlagana dejstva! Drugega izhoda ni. Oboje pa je znak ali »velike zmožnosti« ali pa »po- štenosti«!

Sedaj pa še kratko o Vašem napadu o seji okraj. zastopa. Občinski odbor v Glo- bokem je že 1. 1922 soglasno z glasovi obč. odbornikov SKS, SLS in navidez soc. d. — sklenil na prošnjo enega naših somišljenikov odprodati mu del prazne gozdne parcele (krog 6 arov) tik njegove hiše, da iztrže grmičevje in uniči golazen, kače, ki so bile nevarne njegovi deci, ker so često prilezli strupeni gadi pred prag hiše. Ta parcela in v 50 letni dobi prinesla obč. blagajni niti vi- narja dohodkov. Vsi predpisi zakona o tej

pročaji se bili točno izvršeni. Ceno za to zemljišče sta določila dva soč. cenilca (en klerikalec, en izven strank). Kavno pogodbo je napisal Fr. Kene, sedanjí gerent okr. za- stopa. V imenu občine so pri sodišču kot prodajalec soppodpisali kupno pogodbo trije občinski odborniki in sicer Lesinšek (SKS), Urek (klerikalec) in Kene (?). Nikomur ni prišlo na um, da bi bil ti kupčiji nasprotoval. Ko pa je Kene — gerent okr. zastopa — uskočil v pol. objem klerikalcev in Umeka — pa se je zasukalo in so hoteli pol. maščeval- nost izvesti nad to prodajo, da bi se ne odo- brilo. Dokaz temu je tudi dejstvo, da je ge- rent Kene dotičnemu kupcu na vprašanje: »Če mu bo odobril pogodbo,« odgovoril: »Bom že videl, kako bodo sklenili moji paj- daši obč. odborniki (kler. in soc.) s katerimi sem sedaj tako zvezan kot preje z SKS,« dalje je Mart. Umek oblastno izjavil dotič- nemu kupcu: »Če pristopiš v našo stranko, ti bomo odobrili to kupčijo in še več boš dobil — drugače pa ne.« Tako je torej mne- nje klerikalcev in pa Umeka, komandira okr. zastopa? Ko je torej gerent Kene dobil akt v rešenje, ga je v nadi, da bo v Ljubljani lažje doseči neodobrenje — ne da bi istega predložil sosvetu — prvemu kompetentnemu mestu — brez vednosti istega, odposlal akt pokr. upravi v Ljubljano, da ga ona reši. Zraven je priložil tudi protest proti prodaji — zamujen po zakonu samo za 1 in pol leta; insceniran od treh socialistov, pod- pisan od treh hiš. posestnikov, davkoplače-

valcev: Grmovšek, Čekelj, Ogorevc. Pokr. uprava pa se ni dala premetiti ter je iz- vedla natančno preiskavo ter našla, da je zadeva popolnoma pravilno in zakonito iz- vedena. V trenutku, ko bi se pa moralo ugodno rešenje napisati s strojem na akt — s svinčnikom je še bilo od referenta kon- centrirano, pa se je gotovo — slučajno — pojavil v pisarni pokr. uprave gerent Kene in ko je videl da grozi aktu ugodna rešitev, je zahteval istega nazaj, češ, da ga bo že rešil okr. zastop — ter isega tudi res od- nesel. Od tega dne — 23. novembra 1923 — skozi dva meseca je nosil potem ta akt bogzna kod in ga ni izročil pisarni okr. za- stopa. Seveda ni čudno, če so potem »manj- kalke« razni dopolnilni spisi, ki so bili prej vsi aktu priloženi. Na seji okr. sosveta dne 7. II. t. l. (kjer nisem bil navzoč — kar pa mi boste g. Baraga že milostno oprostili), pa je gerent med slučajnostmi predložil so- svetu tudi to zadevo ter ponovno predlagal, da se ne odobri ter ta svoj predlog motivi- ral z netočnimi motivi kot tudi, da ni po- trebnih aktov itd. Sosvet pa je istotako po- novno ta njegov predlog odbil in mu na- ročil, da oskrbi akte, iz katerih se bo vi- delo če je stvar taka kot jo slika. Na bo- doči seji je gerent imel že več aktov in je zopet predlagal, da se ne odobri, ker ni bilo po zakonu razglašeno itd. Ko se je vse to izkazalo za neistinito, sem jaz predlagal, da se zadeva odobri. Gerent pa je še pred glasovanjem izjavil, da če sosvet odobri po-

godbo, on tega sklepa ne bo izvedel!! (So li potem sosvetniki tu le za pajace?) Nato je sosvet s sedmimi glasovi (5 SKS, 1 SLS in 1 soc. dem.) proti enemu glasu Iv. Ba- raga — odobril prodajo. Toliko skrajšano o stvari sami. — Vi pa g. Baraga se s tem ne morete zadovoljiti, pa ste se zatekli k netočnostim. Lažete namreč v dopisu, da je vsa občina Piršembreg protestirala. Občina Piršembreg niti ne postoji v Sloveniji. Vas Piršembreg šteje 67 hiš. številk, občina Glo- bokok, v katero spada vas Piršembreg in do- tična parcela pa ima nad 230 hiš. številk. In kot rečeno so izmed teh podpisali protest trije (!) posestniki hiš. št. ozir. davkoplače- valci. Lažete dalje, da so vsi sosvetniki na seji 7. II. t. l. trdili, da je parcela prepoceni prodana ozir. da se prodaja ni pravilno vr- šila. Res pa je, da so zahtevali od gerenta dokaze — akte za njegove predloge o ne- odobritvi, zato se je zadeva odložila. Isto- tako lažnive so ostale trditve. — G. Baraga, v vašem odgovoru ste mi očitali po ovinku, da vas imam za neumnega in vas podcenju- jem. O tem naslednje: Pri seji okr. zastopa ste izjavili, da vam zadeva te prodaje ni po- znata — sedaj v dopisu pa hočete o njej druge učit. Vaš protinastop ste motivirali s tem, da obč. odbor v Globokem ni upra- vičen sklepati o prodaji zemljiš, ki leže v kat. obč. Piršembreg ker je to last zadnje. Z drugimi besedami se to pravi, da vi g. Baraga, niste upravičeni razpolagati z gumbi vaše suknje ker so isti last te zadnje!

Pa nam zamerite, če se divimo vaši briht- nosti! In v dopisu venomer govorite o obč. Piršembreg (ki je ni), da ima besedo sedaj kat. obč. Piršembreg itd. S tem ste pokazali, da nimate niti pojma o ustroju občine, katastra, katast. občine, pa se vam je zahotelo biti celo poslanec, sourejevalec dr- žave?! O vaši pameti si jaz ne privajam nikake sodbe. Vendar pa smem imeti svoje sodbo o umestnosti in pameti vaših javnih nastopov. Kakšna je ta sodba, se vidi iz gori navedenega? Politične zmožnosti in resnicoljubja vam očividno rojenice pač niso položile v zibel. — S tem zaključujem za vedno najino »debatu«. Da smo žrtvovali tej zadevi toliko dragocenega prostora, se je zgodilo to radi onih, ki vas dosedaj še niso dosti poznali. Da se dalje ne bom več pečal v javnosti z ljudmi, ki se v pol. boju razumejo le na nestvarne osebne napade, razširjanje tujih in tvorbo lastnih laži, mi boste pač oprostili. Zdrave! Ivo Urek.

V lepem kraju na Dolenjskem je na prodaj posestvo

Iz njiv travnikov in gozdov, obsegajoče po- sestvo meri 35 mernikov ter omogoča reje do 10 glav živine ter 6 do 8 prašičev.

Natančnejše pogoje dale Leopold Barle, Gor. Podboršt, p. Vel. Loka.

SINGER šivalni stroji

Na celem svetu znani kot najboljši. Podružnice in zastopstvo v vseh mestih. Centrala za državo SHS Zagreb, Marulićeva ul. br. 5 II. kat. Filiala Ljubljana, Selenburgova ul. št. 13, Maribor in Novomesto.

gumijevе pete in gumijevе podplate

naj Vam Vaš čevljar nabije na čevlje, ker s tem ne prihranite samo denarja, temveč si čuvate noge in čevlje.

Priporočamo tvrdko Josip Petelinc, Ljubljana,

Sv. Petra nasip št. 7 (blizu Prešernovega spomenika ob vodi.)

Najcenejši nakup noga- vic, žepnih robcev, bri- salik, klota, belega in ru- javega platna, šifona, kravat, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, po- trebščin za šivilje, kro- jače, čevljarje, sedlarje in brivce, škarje za kro- jače, šivilje in za obre- zovanje trt. Na veliko in malo.

Ugodna prilika! 70 orlov posestva s sidano hišo, milnom in gospodarskimi poslopji, ter vsem inventarjem, se radi selitve proda. Več pove lastnik Franjo Knez, Juršinci (Ptuj).

GUMI za **cepljenje trt** prodaja po najnižji ceni **EKONOM** osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani r. z. o. z. Kolodvorska ul. 7.

Zaloga poljedelskih strojev **FERDINAND SMOLA, Sv. Jurij ob J. ž.**

Okopalniki 25, 7 in 9 noži

mlatilnice, slamnoreznice, gepli, plugi, brane i. t. d.

EKONOM osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani r. z. o. z.

Kolodvorska ulica št. 7

prodaja po najnižjih cenah raznovrstna semena, katera so pre- iskana po drž. preizkuševališču.

V zalogi se nahajajo sedaj sledeče vrste: iscerna ali nemška in črna ali domača detelja, laška žulika, angleška žulika, maži rep, pasja trava, pesa „MAMUT“ rdeča, pesa „MAMUT“ ru- mena, pesa „ECKENDORFER“ rumena.

Priporočamo svojim cenj. odjemalcem nakup, ker jamčimo za dobro kakovost ponujenega blaga.

Jadranska banka d. d. Beograd

Delniška glavnica: Din. 60,000.000

Centrala (začasno) Ljubljana

Rezerve: Din. 32,515.000

Podružnice:

Beograd
Bled
Cavtat
Celje

Dubrovnik
Ercegnovi
Jelsa
Jesenice

Korčula
Kotor
Kranj

Ljubljana
Maribor
Metković
Prevalje

Sarajevo
Split
Šibenik
Zagreb

Naslov za brzojave: **JADRANSKA**
Amerikanski oddelek — Potniški urad

INOZEMSKA ZASTOPSTVA: ITALIJA: Banca Adriatica, Trst, Opatija, Zadar. AVSTRIJA: Adriatische Bank, Dunaj. JUŽNA AMERIKA: Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Porvenir, Puerto Natales.

AFILACIJA: Frank Sakser State Bank, 82 Cortland St. New York City.

Banka ima prvovrstne zveze v vseh glavnih mestih sveta in se peča z vsemi bančnimi posli.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOS D. D. V LJUBLJANI

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih ce- nah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industr. podjetja in razpečava na debelo. Inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češkoslovaški in angleški koks za livarne in do- mačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15/II.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVE Din 17.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavi: Trgovska.

Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd